

Vildmosens førstemand

Carsten Rehders ledede arbejdet med opdyrkning af Vildmosen

Af Ole Færch

I midten af 1700-årene fremkom der tanker om en nyttiggørelse af Lille Vildmose, der da fra Arilds tid havde ligget hen som en stor herreløs, ubetrådt og ubenyttet fugtig ørken, der fyldte det meste af Feskum Herred. En kommission fastslog, at staten ejede det meste af mosen. Efter forgæves forsøg på et salg skænkede kong Frederik i 1759 mosen til sin yndling, grev Adam Gotlob Moltke. Grev Moltke købte 1752 baroniet Lindenberg og var ved at blive en af Danmarks største godsbesiddere.

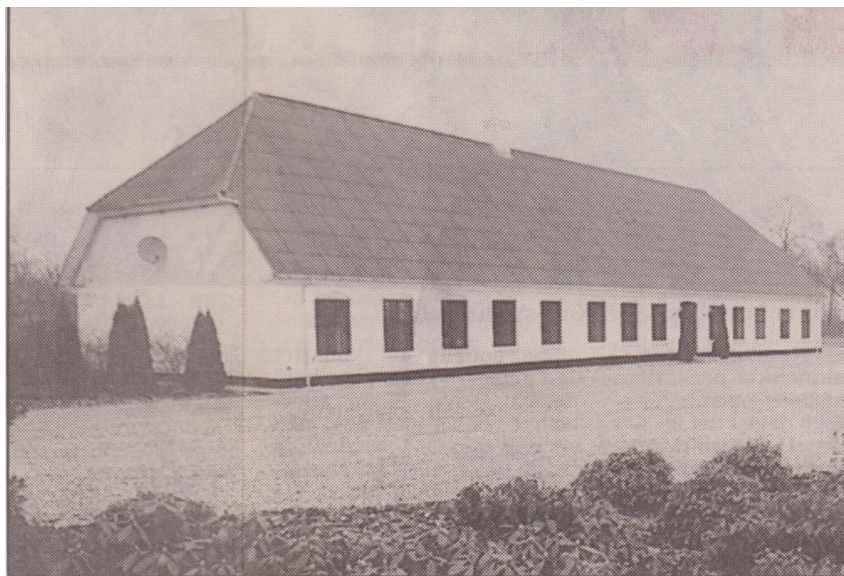
Grev Moltke begyndte i 1760 at afvande mosen under ledelse af dr. Erichsen og hans fuldmægtige Peder Bevtoft, og på de først udtørrede arealer blev gården Adamshof anlagt.

I 1762 blev Lindenberg solgt til grev Heinrich Carl von Schimmelmann, og efter at Peter Bevtoft i 1764 var flyttet bort fra Vildmosen blev det fra 1765 Carsten Rehders, der kom til at stå for det videre arbejde med udtørring af mosen.

1767 søgte baron Schimmelmann om, at en gård, som han agtede at anlægge i Vildmosen, måtte betragtes som en hovedgaard med navnet Vildmosegaard. Indretningen af et landbrug til Vildmosegaard på de udtørrede søbunde blev nu Carsten Rehders opgave.

Schimmelmanns valg af holsteneren Carsten Rehders til arbejdet var meget naturlig.

Schimmelmann var født 1724 i Demmin på grænsen mellem svensk og tysk Pommeren. men valgt at slå sig ned i Hamburg.

Hovedgården Vildmosegård. Arkivfoto Michael Kock

Han købte godset Ahrensburg på dansk grund i Holsten og kom herved i forbindelse med den danske regering og blev i 1761 dansk gesant i Nedersachsen. Med købet af Lindenberg, et palæ i Bredga-

de i København og godset Wandsbeck i Holsten vandt han fodfæste i Danmark og opnåede en betydelig stilling.

Carsten Rehders gik til opgaven med stor energi og blev meget rost for det vellykkede arbejde. Efter 34 års virksomhed på Vildmosen omkom han 17. oktober 1799, 66 år gammel.

Han havde denne dag været ude for at besigtige hovedgrøften, der løber fra Vildmosegaard til havet. På hjemvejen styrtede han i grøften og brækkede formodentlig halsen.

Carsten Rehders blev 7. februar 1765 gift med Marie Neumann og i ægteskabet var der otte børn, der er omtalt i »Slægtsbog over afkommet af Carsten Rehders og hustru Marie Neumann på Vildmosegaard«, samlet og udgivet af O. Møller på Hvilshøjgaard, 1890.

Carsten Rehders og Marie Neumanns tredje barn, datteren Cathrine Elisabeth Rehders, blev 9. oktober 1795 gift med den velhavende Nibe-købmand og silde-salter Niels Nielsen Færch, som er af min egen slægt.

Carsten Rehders og Marie Neumann har mange efterkommere. Ikke alene i Nordjylland, men over hele jorden. Portrætterne befinder sig nu hos en af Carsten Rehders og Marie Neumanns efterkommere, Carsten Færch Kyllsbech Petersen i Roskilde.

